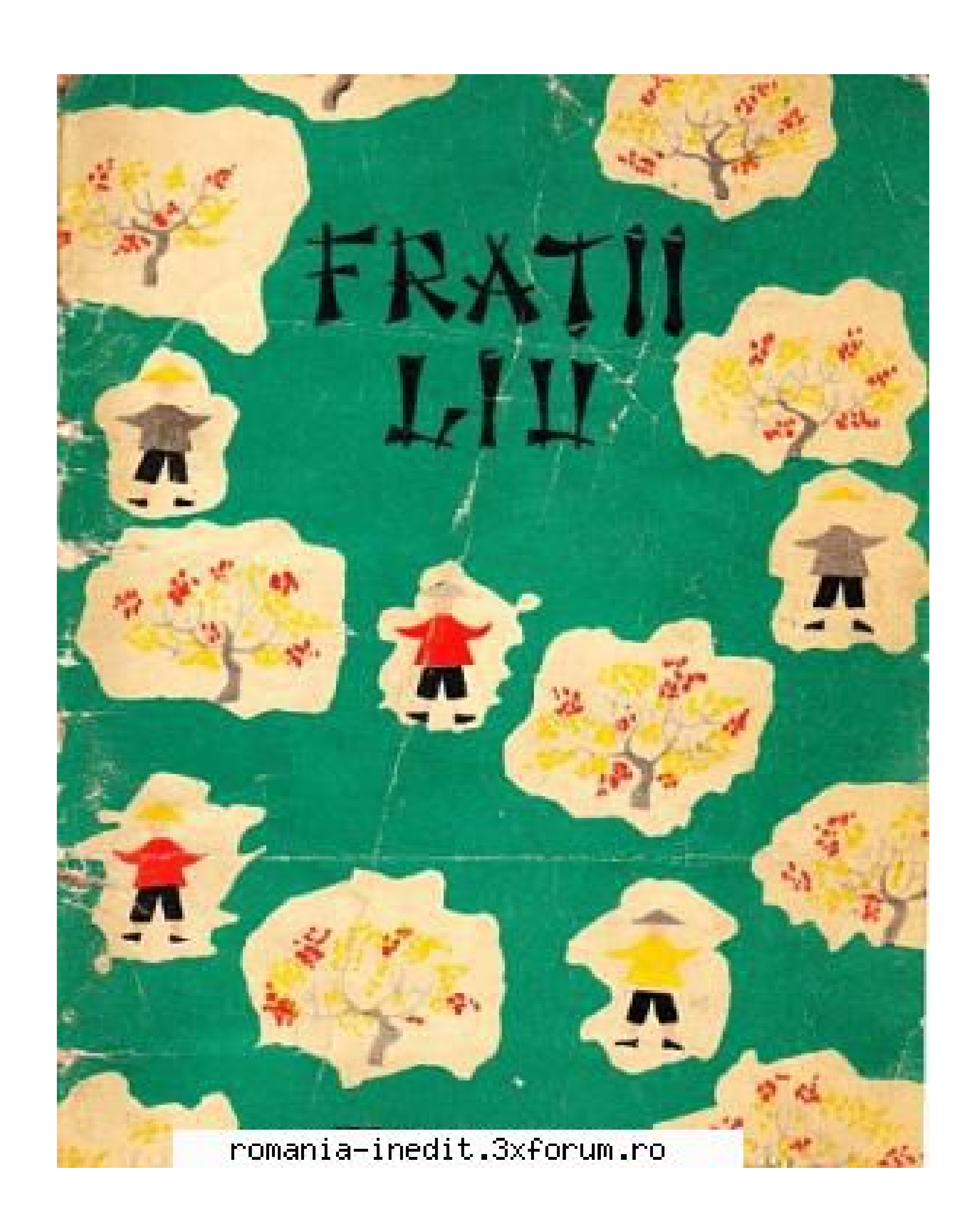

romania-inedit.3xforum.ro

romania-inedit.3xforum.ro

FRAŢII LIU

(Basme populare chinezești)

În românește de Angi Petrescu-Tipărescu

Editura Tineretului, Bucureşti, 1965

CUPRINS

FRAŢII LIU

De mult, foarte de mult, trăia pe malul mării o femeie bună la suflet. Femeia aceasta avea cinci fii, cei cinci fraţi Liu; Liu întâi, Liu al doilea, Liu al treilea, Liu al patrulea şi Liu al cincilea. Frații semănau atât de bine între ei, încât nimeni nu putea deosebi pe unul de celălalt. Până şi mama lor îi încurca uneori.

Dar fiecare dintre fraţi avea câte o însuşire deosebită. Fratele mai mare, Liu întâi, putea să soarbă o mare întreagă, iar la nevoie s-o verse. Liu al doilea nu se temea de foc. Liu al treilea putea să-şi lungească picioarele cât voia. Liu al patrulea era vânjos la trup şi mai tare decât fierul cel mai

tare. Iar Liu al cincilea, cel mai mic dintre dânşii, înţelegea limba păsărilor şi a fiarelor.

Trăiau cu toţii fericiți, fără să ştie de necazuri. Liu întâi se îndeletnicea cu pescuitul. Liu al doilea veghea să nu se stingă niciodată focul din vatra casei. Liu al treilea şi Liu al patrulea munceau la câmp. Iar Liu al cincilea păştea gâşte şi oi.

Într-o zi, veni să vâneze pe meleagurile unde locuiau fraţii Liu un dregător bogat şi hain la suflet. La marginea pădurii văzu un băieţel care păştea o turmă. Era Liu al cincilea. Alături de el dormea liniştit o frumoasă capră sălbatică. Dregătorul puse repede mâna pe arc şi ochi capra. Speriat, Liu scoase un ţipăt şi căprioara se ascunse dintr-o singură săritură în desişul pădurii. Din inima codrului se ivi apoi un cerb. Liu îi strigă pe limba cerbilor: „Fugi" - şi cerbul se făcu nevăzut. În poieniţă se iviră săltând nişte iepuraşi veseli. Liu le strigă şi lor pe limba iepurilor: „Ascunde-ţi-vă" — şi micile făpturi o luară la goană spre pădure. Toate sălbăticiunile se ascunseră. Dregătorul era mânios că nu-şi putuse dobândi vânatul. Iar Liu cel bun la suflet stătea în faţa lui şi se bucura că izbutise să-şi ajute prietenii din codru.

Atunci, dregătorul cel hain porunci curtenilor săi să-l înhaţe pe Liu al cincilea. La porunca dregătorului, băiatul fu dus în oraş şi aruncat în cuşca unui tigru flămând. Dregătorul îşi închipuia că tigrul o să-l sfâşie pe îndrăzneţ. Dar Liu al cincilea îi vorbi fiarei în limba ei şi fiara sălbatică nu se atinse de dânsul.

Când află despre asta, dregătorul se mânie şi mai tare şi dădu poruncă să se taie capul băiatului. Atunci, se strecură în închisoare Liu al patrulea, care avea trupul mai tare decât fierul cel mai tare. El rămase acolo în locul fratelui său, iar Liu al cincilea ieşi nevăzut de nimeni din închisoare şi se întoarse liniștit acasă. Fraţii semănau atât de bine între ei, încât nimeni nu-şi dădu seama că unul a luat locul celuilalt.

A doua zi de dimineaţă, Liu al patrulea fu scos din închisoare şi dus în piaţa oraşului. Călăul dădu să-i taie capul cu paloşul cel mai greu şi cel mai tare, dar acesta, izbindu-se de grumazul de fier al lui Liu al patrulea, se făcu ţăndări. Atunci, dregătorul fu cuprins de o mânie cumplită şi porunci ca îndrăzneţul Liu să fie aruncat de pe stânca cea mai înaltă.

În toiul nopţii, veni la închisoare Liu al treilea, cel care avea darul să-şi lungească picioarele cât de mult ar fi voit. Paznicii îl lăsară să intre şi

el rămase acolo în locul fratelui său. Nici de data asta nimeni nu bănui nimic.

În zori, Liu al treilea fu dus pe o stâncă înaltă. Dacă cineva era aruncat de pe această stâncă, praf şi pulbere se alegea de el, dar când călăii îl îmbrânciră de acolo pe Liu al treilea, el îşi lungi foarte liniştit picioarele năzdrăvane şi se propti în ele ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic. Fierbând de mânie năprasnică, dregătorul cel crunt porni în goana calului spre palatul său şi porunci ca, în aceeaşi zi, Liu cel nesupus să fie ars pe rug.

Călăii înălţară în piaţa palatului un rug uriaş. Străji înarmate cu arcuri şi lănci înconjurară piaţa. Din toate părţile se adună mulţime mare de norod.

În vremea asta, Liu al doilea, care nu se temea de foc, se strecură pe nesimţite în închisoare şi luă locul lui Liu al treilea. Abia izbuti să facă acest lucru, că dregătorul făcu semn ca osânda să fie săvârşită. Călăii îl apucară pe Liu al doilea şi-l aruncară drept în mijlocul focului uriaş.

Flăcările se înălţară mai sus decât casele oraşului. Liu al doilea fu mistuit de limbi de foc şi de fum negru. Norodul adunat începu să plângă de mila lui, în timp ce dregătorul cel fără de inimă râdea cu răutate.

Peste puţin însă, fumul se împrăştie şi oamenii îl văzură pe Liu al doilea teafăr şi nevătămat în mijlocul flăcărilor, zâmbind ca şi cum nimic nu s-ar fi intâmplat. Dregătorul fu cât pe ce să se înăbușe de mânie.

-- Ce fel de om e ăsta? strigă dânsul. Focul nu-l mistuie, de stânca nu se zdrobeşte, paloşul nu-l taie şi până şi tigrul cel fioros nu se atinge de el! Dar e cu putinţă ca eu, un dregător atotputernic, să nu-i pot veni de hac unui biet fiu de ţăran?!

Şi dregătorul cel fără inimă se hotărî să-l ducă pe Liu departe, în largul mării, să-i lege de gât o piatră grea şi să-l înece. „Poate că nu se teme nici de apă? gândi dregătorul. Chiar dacă ar fi aşa, piatra cea grea nu-l va lăsa să iasă deasupra apei. Să rămână acolo, în fundul mării!" Şi în seara aceleaşi zile, dregătorul dădu poruncă ca osânda să fie săvârşită

Atunci Liu întâi, cel care putea să soarbă o mare întreagă, se strecură cu mare greutate în închisoare. El luă locul fratelui său şi rămase să aştepte în linişte.

Seara fu dus pe o corabie. Dregătorul împreună cu straja lui se urcară pe o altă corabie. Apoi ieşiră cu toţii departe în largul mării. Ajunşi la locul unde apa era mai adâncă, îi legară lui Liu întâi o piatră uriaşă de gât şi, la un semn al dregătorului crunt, băiatul fu azvârlit în valurile mării.

Dar de îndată ce Liu întâi se făcu nevăzut sub apă, el începu să soarbă marea. Dregătorul văzu deodată că apele mării încep să scadă, şi de frică se făcu galben la faţă. Curând după aceea ieşi la iveală fundul mării. Corăbiile se răsturnară. Dregătorul şi straja lui se împotmoliră în mâlul adâncului.

În vremea aceasta, Liu întâi dezlegă piatra cea grea ce-i atârna de gât şi ieşi liniştit la ţărm. Aici revărsă marea pe care o sorbise. Dregătorul cel fără de inimă şi straja lui rămaseră pe vecie în fundul mării.

Iar norodul se bucură de moartea dregătorului hain la suflet şi proslăvi pe fraţii Liu cei zdraveni.

COCOSTÂRCUL GALBEN

În China trăia odată un student sărac. Numele lui era Mi. Era atât de sărac, că n-avea bani nici măcar pentru o ceaşcă de ceai. Mi s-ar fi prăpădit de mult de foame, dacă nu l-ar fi ajutat Stăpânul unei ceainării. Acestuia îi fu milă de sărmanul student şi de aceea îi dădu să bea şi să mănânce, fără să-i ceară nimic în schimb.

Dar iată că într-o zi. Mi veni la stăpânul ceainăriei şi-i spuse:

— Trebuie să plec. Bani n-am să-ţi plătesc pentru tot ce am mâncat şi am băut la tine. Aş vrea totuşi să te răsplătesc pentru ajutorul ce mi l-ai dat. Uită-te'ncoace!

Şi spunând aceste cuvinte, studentul Mi scoase din buzunar o cretă galbenă şi desenă pe peretele ceainăriei un cocostârc. Cocostârcul părea viu, atâta doar că era galben.

- Cocostârcul acesta, zise Mi, o să-ţi aducă de zece ori mai mulţi bani decât îţi datorez cu. De fiecare dată, când o să se strângă aici oamenii şi o să bată de trei ori din palme, cocostârcul o să coboare de pe perete şi o sa joace în faţa lor. Dar să ții minte un singur lucru: niciodată să nu-l faci să

joace pentru un singur om. Şi dacă totuşi o să se întâmple acest lucru, să ştii că pasărea o să joace pentru cea din urmă oară. Şi acum, rămâi cu bine!

Rostind aceste cuvinte, studentul Mi se întoarse şi plecă.

Stăpânul rămase uimit de cele auzite şi se hotărî să încerce. A doua zi, când se adună multă lume în ceainăria lui, îi rugă pe oameni să bată de trei ori din palme. Cocostârcul galben coborî numaidecât de pe perete şi începu să joace în faţa lor. Şi cât de vesele şi pline de haz erau jocurile lui! Oaspeţii rămaseră încântaţi; se minunau într-una, scoteau strigăte de uimire şi nu-şi puteau crede ochilor. După ce sfârşi, cocostârcul se urcă din nou pe perete.

Şi aşa se întâmpla de câte ori se strângea lume.

Vestea despre această minunăţie se răspândi pretutindeni. Mulţimea mare de oameni se grămădea în fiecare zi în ceainărie, iar stăpânul se îmbogăţea văzând cu ochii. Făgăduiala dată de studentul Mi se împlinea întocmai.

Dar iată că într-o zi intră în ceainărie un dregător bogat. Aruncându-şi ochii prin încăpere văzu că de-a lungul pereţilor şedeau numai ţărani şi meşteşugari. Se mânie, dregătorul şi dădu poruncă să fie aruncaţi cu toţii afară.

Slugile lui se năpustiră cu ciomege asupra oamenilor; aceştia se împrăştiară care încotro şi dregătorul rămase singur. El puse în faţa stăpânului o grămadă mare de bani şi-i porunci să-i arate cocostârcul. Văzând atâta bănet, hangiul uită totul. Bătu de trei ori din palme, cocostârcul coborî în silă de pe perete şi nu juca decât un singur joc. Părea posomorit şi bolnav. După aceea, se urcă înapoi pe perete şi nu se mai clinti de acolo. Dregătorul strigă şi ameninţă, dar nu izbuti să facă nimic.

În aceeaşi noapte, cineva bătu cu putere la uşa ceainăriei. Stăpânul se duse să deschidă, Şi ce să vezi? în fata lui stătea studentul Mi şi tăcea. Apoi, Mi scoase din buzunar un fluier, începu să cânte şi plecă fără să se mai uite îndărăt. Cocostârcul tresări, coborî sprinten de pe, perete şi se luă după dânsul. Din ziua aceea, nimeni nu l-a mai văzut vreodată pe studentul Mi şi nici pe cocostârcul galben, cel năzdrăvan.

Spun bătrânii că dacă s-ar ivi pe undeva o asemenea minunăţie, atunci ea trebuie să fie a tuturor. Dar atâta timp cât o stăpâneşte numai un singur om, e ca şi cum n-ar fi — ea tot o să se facă nevăzută.

TIGRUL ŞI VULPEA

Odată, rătăcind prin păpuriş, vulpea se-ntâlni nas în nas cu un tigru flămând. Tigrul începu să mârâie, vulpea încremeni de groază: „Dacă n-o să-l pot păcăli pe vărgatul ăsta, s-a sfârşit cu mine", îşi zise dânsa. Dar ce putea să facă? Tigrul era gata, gata să se arunce asupra ei! Atunci, vulpea se prefăcu că tremură toată, dar nu de frică, ci de râs: „Ha, ha, ha!" Tigrul, uimit, se aşeză jos — nu înţelegea nimic. Apoi o întrebă:

— De cine râzi tu aşa?

— De tine, nenorocitule! îi răspunse vulpea, prefăcându-se că nu-şi poate stăpâni râsul.

— Ce tot spui? De mine? mârâi tigrul.

— Vezi bine, îi răspunse vulpea. Tu, săracul de tine, îţi închipui că ai să mă mănânci pe loc, iar eu nu mă pot opri să nu râd de tine: „Ha, ha, ha!"... Păi de tine nu se mai teme nimeni! în schimb de mine se tem toţi, până şi oamenii!...

Tigrul fu cuprins de îngrijorare: „Dar dacă-i adevărat? Dacă-i aşa cum spune vulpea, atunci chiar că e primejdios să mă ating de ea!" Totuşi mai stătea în cumpănă.

— Văd că nu vrei să-mi dai crezare, îi zise vulpea. Haide! Vino după mine! Dacă oamenii n-or să se înfricoşeze de mine, atunci îţi dau voie să mă

înghiţi cu coadă cu tot.

Tigrul primi şi o porniră amândoi. Iată că ajunseră lângă un drum pe care treceau ţărani venind de la oraş.

— Să nu rămâi în urmă! îi strigă vulpea şi porni înainte.

Tigrul se luă după ea, făcând sărituri uriaşe. Văzând că un tigru înfricoşător vine în goană pe cărare, oamenii începură să strige, îşi aruncară lucrurile şi o luară la fugă care-ncotro.

Vulpea ieşi la iveală din ierburile înalte, care o ascunseseră până atunci cu totul, şi-i strigă tigrului:

— Ei, ai văzut?! Numai vârful cozii mele i-a pus pe toţi pe fugă! Pe când la tine, nu s-a uitat nimeni.

De ruşine, tigrul cel prost îşi plecă botul în pământ şi o luă la goană îndărăt, cu coada între picioare, spre păpurişul lui.

De data asta, vulpea râdea de-a binelea!

MIREASA ZEULUI STĂPÂN AL RÂULUI GALBEN

Pe malurile deluroase ale marelui Râu Galben se ridică ruine străvechi, rămăşiţe ale templelor şi mânăstirilor de altă dată. Nimeni nu cutează să treacă pe lângă aceste ruine. Iar dacă i se întâmplă unui călător întârziat să se afle seara în preajma lor, de îndată ce-şi dă seama de locul unde se găseşte, îşi grăbeşte paşii, căutând să se depărteze cit mai mult de ele. E un loc mohorât şi primejdios. Şi spun bătrânii că ar fi auzit de la părinţii lor, care la rândul lor au auzit şi ei de la părinţii lor, povestea acestor ruine.

De mult, foarte, foarte de mult, se înălţau pe malurile marelui Râu Galben temple şi mănăstiri mohorâte. Locuiau în ele călugări din cale afară de lacomi şi fără de inimă. Tot peştele din râu, toate pământurile din jur erau ale acestor călugări. Cât era ziulica de mare, mii de ţărani munceau pentru ei, fără să-şi dezdoaie spatele. Pescarii şi neguţătorii, ce se aflau în trecere prin acele locuri, plăteau călugărilor dăjdii grele şi trebuiau să aducă la templu daruri bogate. Dar toate acestea nu li se păreau de ajuns călugărilor hrăpăreţi.

Ei umblau prin sate şi prin oraşe şi povesteau oamenilor lesne-crezători, cum că pe fundul râului Huan-Ho sălăşluieşte stăpânul marelui Râu Galben, Hebo. Acesta cere în fiecare an să i se dea de nevastă cea mai frumoasă fată din China. Şi dacă oamenii nu i-ar face pe plac, apele marelui

Râu Galben s-ar umfla, înecând ogoarele şi ştergând de pe faţa pământului sate şi oraşe. Foametea şi moartea s-ar abate asupra poporului chinez.

Aşa spuneau călugării, iar oamenii îşi plecau urechea la vorba lor şi le credeau cuvântul.

Foarte adesea călugării intrau în câte-o casă bogată unde se afla o fată de măritat. Părinţii bogătaşi, înspăimântaţi de venirea lor, le dădeau tot aurul şi argintul pe care-l aveau ca să-şi scape copila iubită de o moarte năprasnică. Şi călugării plecau mai departe încărcaţi de daruri. Iar în apele tulburi ale marelui Râu Galben era aruncată câte o fată frumoasă dintr-un neam de săraci. Aşa se întâmpla în fiecare an. Mamele îşi plângeau amarnic fetele, iar oamenii de rând cârteau împotriva acestor orânduiri. În schimb, călugării cei fără de inimă se bucurau şi se îmbogăţeau mereu. Dar într-o zi toate acestea se sfârşiră.

Şi iată cum s-a întâmplat:

Tocmai în ziua când călugării îşi puseseră în gând să jertfească balaurului Hebo încă o fată, pe marele Râu Galben trecu într-o luntre înţeleptul judecător Şi En-pao. Judecătorul se trăgea dintr-o familie de rând. Era cunoscut pentru judecata lui dreaptă. De când era pe lume nu nedreptăţise pe vreun om sărman. Firea lui deschisă şi cinstea lui, care nu putea fi cumpărată cu bani, erau cunoscute pretutindeni.

De data aceasta, Şi En-pao se întorcea dintr-o călătorie îndepărtată. Obosit de drumul lung pe care-l făcuse, judecătorul şedea în luntrea lui, cufundat în gânduri. Deodată auzi un zgomot nelămurit care venea de pe mal. Privi printre perdelele luntrei şi văzu o mulţime de norod adunat la marginea apei. Oamenii purtau straie de sărbătoare, dar aveau feţele cernite şi mulţi dintre ei plângeau. Şi En-pao porunci vâslaşilor săi să cârmească spre ţărm şi să afle ce s-a-ntâmplat. Vâslaşii traseră barca la mal şi aflară pricina tristeţii oamenilor. După aceea se întoarseră la Şi En-pao şi-i povestiră despre călugării cei haini şi despre soarta crudă a fetei celei frumoase. Şi En-pao văzu şi el fata cea fără de noroc, împodobită cu mătăsuri roşii ca o mireasă, află tot ce se petrece acolo şi fu cuprins de mânie nestăvilită. Dar nu şi-o dădu pe faţă.

În vremea aceasta, mai marele călugărilor, cel mai rău şi cel mai hrăpăreţ dintre ei, dădu poruncă să se înceapă jertfirea. Slujitorii, îmbrăcaţi în negru, apucară mireasa balaurului şi o târâră spre marginea stâncii. Oamenii căzură în genunchi, acoperindu-şi ochii cu mâinile. Văzduhul era plin de plânsetele şi de strigătele lor.

Şi deodată, norodul adunat prinse să freamăte. Croindu-şi drum prin mulţimea de oameni, vâslaşii se îndreptau în fugă spre stâncă. De pretutindeni se auziră voci strigând: „A venit stăpânul! A venit stăpânul!" Şi prin mulţimea care îi făcea loc, trecu purtat într-un palanchin Şi En-pao. [Palanchin — un fel de pat cu baldachin, purtat pe umeri şi care servea de trăsură, în trecut, în China (n.r.)] Toată lumea rămase înmărmurită. Şi En-pao se dădu jos din palanchin, se închină în dreapta şi-n stânga şi-i rugă să-i povestească cele ce se petrec. Atunci ieşi din mulţime mai marele călugărilor şi-i spuse că fata îmbrăcată în mătăsuri roşii este mireasa zeului acestui râu şi că trebuie să fie aruncată în apă, altminteri zeul o să se mânie.

— E o hotărâre înţeleaptă, răspunse Şi En-pao.

Slujitorii se pregătiră s-o îmbrâncească de pe stânca cea înaltă pe nenorocita copilă când, deodată, Şi En-pao zise:

— Opriţi!

Oamenii aşteptau cu răsuflarea tăiată.

— Oare nu socotiţi, urmă Şi En-pao, că e o lipsă de bunăcuviintă să trimiţi în chipul acesta zeului Marelui Râu mireasa? Mai întâi ar trebui să trimiteţi pe fundul râului un sol. Să vestească el zeului bucuria cea mare. Tu, de pildă — spuse Şi En-pao, întorcându-se către mai marele călugărilor, cel mai hrăpăreţ şi cel mai hain dintre ei — du-te tu de-i vesteşte bucuria, du-te şi întoarce-te cât mai curând înapoi.

La un semnal al lui Şi En-pao, vâslaşii îl înşfăcată pe călugărul cel rău şi-l aruncară în râu.

Mulţimea aştepta. Vremea trecea, dar solul nu se mai întorcea.

— Zăboveşte cam mult! spuse Şi En-pao. Ia du-te tu după dânsul şi spune-i să vină mai repede, că uite, mireasa şi-a pierdut răbdarea.

Şi vâslaşii îl aruncară în râu pe cel de al doilea călugăr, care se înecă şi el.

Toţi ceilalţi călugări, cuprinşi de spaimă, căzură în genunchi în faţa înţeleptului Şi En pao, îi mărturisiră toate vicleşugurile şi fărădelegile săvârşite şi-l rugară fierbinte să le cruţe viaţa.

— Bine, zise Şi En-pao. Dar să daţi îndărăt norodului tot ce aţi furat de la dânsul. Şi să ştiţi, că de-oi mai auzi vreodată astfel de lucruri despre voi, atunci nu vă mai iert. Acum, hai, plecaţi!

Şi călugării, înspăimântaţi, se împrăştiară care încotro.

Dm ziua aceea, toate templele şi mănăstirile de pe malul marelui Râu Galben rămaseră pustii şi, puţin câte puţin, se prefăcură în ruine.

Dar oamenii îşi mai amintesc şi până azi de cruzimea călugărilor hrăpăreţi şi de înţelepciunea lui Şi En-pao cel drept.

VULTURUL ŞI PUSTIUL

Departe, pe meleagurile dinspre soare-apune ale Chinei, în mijlocul pustiului mohorât şi fără de margini, trăia odată un vultur singuratic. De jur împrejur se întindeau nisipuri fără de viaţă şi nu se zărea nicăieri nici o tufă, cit de mică, nici un pârăiaș.

Şi iată că într-o zi vulturul se înălţă sus, sus de tot, în văzduh, şi, rotindu-se pe aripile sale mari şi puternice, răscoli cu privirea cele patru zări ale lumii. Şi de acolo de sus, văzu că, înspre soare răsare, marea albastră îşi rostogoleşte apele-i nesfârşite; la miazănoapte, a încremenit în tăcerea-i de veacuri codrul cel de nepătruns; spre soare-apune, razele asfinţitului scaldă cerul în toate culorile curcubeului ; iar spre miazăzi, verdeaţa de smarald a pajiştilor îţi mângâie ochiul ostenit.

Şi vulturul gândi: „Cât de sărac şi de mohorât este ţinutul meu drag! Aş vrea ca şi pe aici să curgă râuri cu ape îmbelşugate şi să foşnească vesel grădini verzi!"

Dar ca să ajungă până la marea dinspre soare-răsare, ca să aducă de acolo un plisc de apă, trebuia să treacă în zbor cinci mii de li [Li — măsură de lungime egală cu aproape cinci sute de metri (Nota red. ruse.)], iar ca să se poată întoarce seara la cuibul său, trebuia să facă alte cinci mii de li.

Dacă ar fi fost să zboare în codrul cel mare dinspre miazănoapte şi să aducă de acolo ramuri verzi, ar fi trebuit să străbată zece mii de li.

„Ori că m-aş îndrepta spre soare-apune, ori spre miazăzi, trebuie să zbor în fiecare zi câte zece mii de li şi în fiecare seară să mă întorc la cuibul meu".

Dar, deşi greutăţile erau aşa de mari, vulturul se apucă de treabă fără să-şi cruţe puterile.

Din zori şi până n seară, nu avea nici o clipă de răgaz. Într-o zi, ajunse istovit la malul mării şi marea îi spuse:

— De ce eşti întotdeauna atât de zorit? Roteşte-te mai îndelung deasupra mea, desfată-ţi ochii cu întinsurile mele. Nemărginită mi-e împărăţia şi multe ostroave, mulţi peşti minunaţi şi multe vietăţi ciudate sunt într-însa. Poate-ţi place furtuna cu fulgere şi trăsnete? Aşteaptă puţin şi ai să le vezi în toată frumuseţea lor. Iar noaptea, ai să te poţi odihni în oricare din nenumăratele peşteri de pe malul meu.

Dar vulturul îi răspunse:

- Rămâi cu bine! Mă întorc mâine.

Şi după ce luă apă în plisc, se ridică în ceruri, şi porni înapoi.

Codrul cel de la miazănoapte zise şi el vulturului;

— Rămâi aici, prietene, măcar pentru o scurtă vreme. Curând o să se lase înserarea. Rămâi aici peste noapte. Ori poate nu-ţi place la mine? Din vremuri străvechi, nici un om n-a străbătut vreodată desişul meu de la un capăt la altul. Poporul meu e deschis la suflet şi primitor. Îi place să joace şi să cânte. Vrei să-1 vezi? O să-ţi fac cunoştinţă cu ursul şi cu buba. Aş vrea atât de mult să-mi fi oaspete câteva zile!... Dacă ai şti cât de dulce-i somnul la umbra crengilor mele! De-abia închizi ochii, că încep să-ţi apară vise nespus de frumoase. Şi orice ţi s-ar arăta în somn: verdeața năvalnică a verii sau nămeții mari ai iernii, oricare din aceste vise o să-ţi dăruiască uitarea mult dorită.

Vulturul însă îi răspunse cu aceleaşi cuvinte:

— Rămâi cu bine! Mă întorc mâine. Şi după ce rupse o ramură verde, se roti deasupra codrului şi o porni înapoi. Zarea de la asfinţit întinse spre vultur mâinile ei gingaşe şi-i şopti:

— Rămâi cu mine! O să ne prindem în joc, şi-n viitoarea lui o să ne înălţăm sus în ceruri, pentru a nu ne mai lăsa niciodată la pământ. Ce bine ne-am simţi împreună!

Dar vulturul trecu în zbor pe lângă zarea asfinţitului şi-i zise:

— Rămâi cu bine! Eşti într-adevăr minunat de frumoasă!

Pajiştile de la miazăzi, încântătoare ca primăvara, îl întâmpinară cu cuvintele:

— De ce, când treci pe aici, te arăţi în văzduh doar pentru o clipă şi te faci din nou nevăzut ? Coboară spre noi! Vrem să te-ntrebăm dacă ştii că viaţa înseamnă soare, muncă şi prietenie.

Dar vulturul răspunse:

— Şi mie mi-e dragă primăvara, dar acum mă grăbesc. Rămâneţi cu bine! O să mă mai întorc la voi.

Şi în fiecare seară, în cuibul său din stâncă, vulturul nu putea să adoarmă. Se gândea la munca lui din ziua aceea, în asemenea clipe, îşi zicea:

„Da! Am pornit la o trudă grea. Muncesc, muncesc şi nu văd capătul străduinţelor mele. Îmi dau seama bine că meleagurile dinspre soare-apune şi soare-răsare, dinspre miazănoapte şi miazăzi sunt nespus de frumoase. Dar pot eu oare să mă despart de pustiul meu, de răcoarea serilor lui şi de bucuria dimineţilor ce abia mijesc. Hotărârea mea este nestrămutată: o să aduc aici în pustiu şi apele mării, şi verdeaţa codrului. Şi zarea asfinţitului, şi primăvara de la miază-zi. Poate că mulţi vor râde de mine; dar eu o să-mi îndeplinesc vrerea şi într-o bună zi, în pustiul meu drag vor susura izvoare şi va foşni codrul. Chiar dacă toate acestea n-ar fi decât un vis, eu îmi aflu fericirea numai în munca pentru înfăptuirea lui".

Şi de atunci, zorile fiecărei zile găseau vulturul muncind pentru visul său.